

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ**APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-lor****C. G. DISSESCU****V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, C. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY****SILIU RĂDULESCU**
PRIM-REDACTOR**REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA**
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3**B. P. RĂDULESCU**
REDACTOR-ADMINISTRATOR**Dim. G. Maxim.**— Refectele Naturalizării după sistemul legii noi din 1924.**Jurisprudența Română.**— Înalta Curte de Casație și Justiție, secția II.— Faliment.— Incetarea plăților.— Dovada relei credințe.

(Banca Nazionale di credito din Roma cu Isidor Stroe Lupescu.)

Secția III.— Expropriere pentru utilitatea națională.— Deciziuni.— Atacare cu recurs.— Competință.

(Mihail Poncet cu Comisia Centrală de pe lângă Casa Noastră).

Tribunalul Ilfov, secția I com.— Poprire.— Cauțiune.— Cuantum.— Contestație.

(B. Haimovici cu B. E. Lykiardopulos)

Tribunalul Buzău, secția II.— Sucesiune.— Nedemni.— Excludere.— Copiii nedemnului.— Vocațiune.— Drept propriu.

(Maria Tudor Gociu cu Gheorgha Aldea Gociu.)

Necrolog.— *George N. Bagdat.*

EFECTELE NATURALIZĂRII după sistemul legii noi din 1924¹⁾.

1) *Competența specială aplicabilă străinului în baza articolelor 13 și 14 din Codicele civil. Motivele legislative a articolului 13 și critica ce i se aduce în Franța. 2) Străinul, devenit român în momentul acțiunii, poate reclama pe străin chiar dacă acest din urmă n'are reședința în țară. Combaterea opiniei contrare. Cazul când s'a obținut cetățenia după introducerea acțiunii și fixarea competenței instanței sesizate. 3) Motivele legislative a articolului 14 codul civil. 4) Străinul, creditor al unui alt străin, devenit român prin naturalizare poate să'l urmărească înaintea tribunalelor române, chiar dacă naturalizarea este posteroară nașterii obligațiunii. Cazul obținerii cetățeniei după introducerea acțiunii și în ipoteza articolului 14. Cazul lucrului judecat în raport cu naturalizarea. 5) Abrogarea articolelor 14 și 15 din Codicele civil prin legea nouă asupra naționalității române din 1924. Lipsa de motive. Eroarea făcută și nașterea de noi controverse.*

1. Dispozițiunile articolelor 14 și 15 din Codicele civil, luate indentic după Codicele francez, interesează în materia ce ne preocupă, căci pot avea aplicațiuni numeroase în caz de schimbare de naționalitate sau naturalizarea uneia din părți.

Prin primul articol se creiază cetățenilor români o favoare, se permite reclamantului român de a reclama pe un străin înaintea tribunalului român, nu numai dacă acest străin locuște în România, sau dacă obligația a cărei executare se cere a luat naștere în România, dar chiar și în cazul când străinul n'ar avea reședința în țară și obligația contractată de acest din urmă cu românul a avut loc în țară străină:

Această dispozițiune ce nu există în Codicii italian și belgian,¹⁾ contrară regulei comune, prescrisă de articolul 58 din procedura civilă, este luată de legiuitorul român după cel francez, spre a apăra pe naționali căci, după cum zice d-l Alexandresco, creanța ce un român ar avea contra unui străin ar fi fost aproape iluzorie dacă românul ar fi fost silit să acționeze pe străin la domiciliul său conform dreptului comun²⁾. Totuși, această măsură legislativă a fost mult criticată, și în 1890, cu ocazia prezintării unui proiect de lege pentru modificarea procedurii civile franceze, i s'a adus critici serioase, susținându-se, în primul loc, că ea este exorbitantă, întru cât este fundată pe neîncrederea ce inspiră legiuitorului jurisdicțiunile străine; și, apoi, că, după sistemul legii actuale, ea exclude competența tribunalelor de a judeca contestațiunile dintre străini.³⁾

Din acest punct de vedere este de observat că ultima critică ce cu drept cuvânt se poate aduce zisului text în Franța, nu poate fi adusă și textului nostru pentru că, dacă jurisprudența franceză a

1) Art. 13. „Străinul chiar când n'ar avea reședința sa în România, va putea fi tras înaintea tribunalelor române pentru îndeplinirea obligațiunilor contractate de dânsul în România, sau în țară străină cu un Român.

2) *Alexandresco*, „Codicele civ. român“, I, pag. 353.

3) *Clunet*, „Journal du droit international privé“, 1890, pag. 772. Prin zisul proiect se prevede următoarea soluție:

Art. 9. „Regulele de competență prevăzute pentru acțiunile dintre francezi sunt aplicabile și în acțiunile dirijate contra străinilor“.

Art. 10. „Tribunalele franceze pot fi sesizate de contestațiile dintre străini, ca și cum ar avea loc contestațiuni între francezi-“.

1) A se vedea: *Dreptul* No. 24 din 13 Iulie 1924.

interpretat spiritul textului analog din textul francez în sens restrictiv, bazată pe împrejurarea că, după articolul 11 din Codul civil francez, străinul nu se bucură în Franța de cât de acele drepturi civile ce sunt acordate și francezului în țara de care depinde acel străin¹⁾ la noi, însă, din faptul că Codicele civil a modificat articolul 11, corespunzător din codicele francez, în sensul că străinii se bucură în de obștie în România de aceleași drepturi civile de cari și Românii, afară de cazurile unde legea hotărăște altfel, a înțeles să dea străinilor toate drepturile civile și deci și dreptul de a recurge la justiția țării, chiar în cazul când s'ar judeca cu un alt străin, dacă acest din urmăși are domiciliul sau cel puțin reședința în țară, măsură ce există și în legile noastre anterioare.²⁾

2. Chestiunea ce se ridică în aplicațiunea articolului 13 la regulele privitoare la naturalizare este dacă beneficiul legii poate fi propus de acei cari au devenit români prin naturalizare în momentul intențării acțiunii, cu toate că erau străini la data când au încheiat contractul. Din acest punct de vedere credem că părțile n'au un drept câștigat în ce privește competența instanței, care poate să se schimbe odată cu naționalitatea, cu toate că dreptul litigios era născut în momentul când s'a produs schimbarea.

În acest sistem, reclamantele, străin în momentul când a luat naștere creanța și naturalizat român în momentul acțiunii, poate să reclame pe un străin, chiar dacă acest din urmă n'are reședința în țară. După cum zice d l Alexandresco, în specie este vorba de competență, adică de o chestiune privitoare la procedură, și neretroactivitatea nu se aplică la legile de procedură, fiind ca principiu că formele privitoare la procedură se determină după legea timpului în care a fost introdusă acțiunea.³⁾ Și desigur, dacă luăm ipoteza inversă, un român, creditorul unui străin, care nu are reședința în țară, nu va putea să'l urmărească în justiție pe acest din urmă, dacă a devenit străin în momentul intențării acțiunii.⁴⁾ În

1) În privința condițiunei actuale a mărginiri drepturilor civile a străinilor în Franța: *Boyer* „La Synthèse des lois françaises“ pag. 18

2) *Alexandresco*, op. cit. pag. 314. Vechiul drept român era umanitar în ce privește accesul străinilor la justiția țării, stabilind o perfectă egalitate între pământeni și străinul înaintea autorităților judecătorești. Au fost străinii cari, la anumite epoci, s'au bucurat în țările române de o jurisdicțiune proprie, fie laică, fie ecleziastică, după cum dovedesc documentele. A se vedea asupra acestui trecut opera conștiințioasă a d-lui *I. D. Condurachi*: „Condiția juridică a străinilor în Moldova și Țara Românească“, București, 1818, pag. 76 și urm.

3) *Alexandresco*, op. cit. pag. 356. În acelaș sens: *Foleville*, pag. 837.

4) Curtea de apel din Paris, 1893: *Clunet*, „Journal“, 1893, pag. 847.

opiniunea contrară se susține că debitorul străin, n'a putut să se aștepte, contractând cu un alt străin, în momentul închierii afacerii, să se vadă tras înaintea tribunalelor române, în condițiunile articolului 13 din codice, căci admitându-se o asemenea competență a tribunalului local, i se înrăutățește situațiunea, dându-se un caracter relativ naturalizării.¹⁾

Am arătat, însă, că în cazul ce ne preocupă este vorba de un privilegiu acordat de lege românului, care a devenit cetățean prin schimbarea naționalității, privilegiu, a cărui efecte se execută imediat din momentul decretării naturalizării. Și, socotim că nici nu poate fi vorba de drepturi câștigate, pentru că în cazul nostru străinul debitor nereședinte în țară și-a văzut ruinate numai niște vagi speranțe, bazate pe conservarea naționalității prime a creditorului, că acesta va rămânea tot străin, și că în caz de conflict nu va putea fi urmărit înaintea instanțelor din țară.

Soluțiunea ce am dat chestiunii nu mai este aceeași și excepțiunea de necompetență a tribunalului poate fi propusă de străinul nereședinte în țară dacă este urmărit de un reclamant străin, care a obținut cetățenia după introducerea acțiunii și legarea instanței prin citarea părților.

Asupra acestei ipoteze instanțele franceze au avut ocaziune a se pronunța în mai multe cazuri, și Curtea de Casație, în Februarie 1891, după concluziunile d-lui procuror general Desjardins, a decis că atribuțiunea de jurisdicțiune rezultă din lege însăși, fără ca să fie subordonată consințământului, fie a pârâtului, fie a judecătorului; și că astfel, faptul unei schimbări ulterioare de naționalitate este fără influență asupra mersului procedurii regulat angajată.²⁾

În ipoteza de care ne ocupăm, odată instanța sesizată prin citarea regulată a părților, se fixează competența ei, și după cum schimbarea domiciliului pârâtului nu poate ridica ulterior competența instanței, prin analogie, acelaș drept este câștigat după formularea în mod regulat a cererii, ori care ar fi schimbarea de naționalitate. Buna administrație a justiției cere de a se înlătura cheltuețele și străgănirea proceselor și comportă deci aceeași soluțiune, aceeași trebuință de a opri pe un pârât capricios să se strecoare din judecător în judecător, ca un apărător ghibace să pândească momentul favorabil spre a desciza o justiție care îi displace și a sesiza o alta care îi convine.³⁾

1) *Massé*, „Droit commercial“ I, no 682; *Augry et Bau* „Code civil“, VIII, pag. 136. Vezi și *Foelix*, „Traité de droit int. pr. I, p. 372.

2) *Clunet*, op. cit. 1890. pag. 857; 1891, pag. 194.

3) Concluziunile d-lui Procuror general *Desjardins*, loc. cit. Vezi și *Garsounet*, „Procédure civile“ I, pag. 739, II, pag. 754. «Nici un eveniment posterior, zice acest ultim autor, după

Rezultă, deci, după această teorie, universalmente susținută că schimbarea naționalității ca și schimbarea domiciliului este fără influență asupra competenței, dacă survine după ce cauza a fost legată prin citarea părților.

3. Sunt cazuri în care străinul este creditorul românului în baza unor obligațiuni contractate în țară sau străinătate. Ele sunt reglementate prin articolul 14 din codul civil, care prescrie că și românul poate fi urmărit de străin înaintea tribunalelor române pentru executarea unor atare obligațiuni.³⁾ După cum zice d-l D. Alexandresco, legiuitorul român, ca și cel francez, a înțeles a stabili prin acest text o justă reciprocitate și a înlesni relațiunile comerciale, dând creditorilor străini aceiași protecție pe care o dă și Românilor.¹⁾

4. Regula ce am fixat pentru articolul 13 din Condițiile civil, cu aplicațiune la schimbarea naționalității prin naturalizare, prin analogie de situațiuni, are loc și în cazul când Românul naturalizat a contractat o obligațiune în țară străină cu un străin, și care poate fi de judecat de tribunalele române, chiar dacă naturalizatului a fost străin nereședinte în țară în momentul când a luat naștere obligațiunea.²⁾ Astfel, în asemenea ipoteză debitorul străin, devenit român nu poate declina competența tribunalelor române. Aceiași soluțiune se impune chiar dacă naturalizarea este posterioară nașterii obligațiunei.

Dacă, însă, tribunalul a fost sesizat, prin citarea părților, înaintea schimbării naționalității, naturalizarea părâtului survenită în cursul instanței, nu poate avea nici o influență asupra competenței, după cum ar fi cazul schimbării domiciliului, și deci părâtul poate propune declinatorul.³⁾ Motivul soluțiunei este acelaș ce l'am semnalat cu ocaziunea discuțiunei ipotezei analoage la care dă loc aplicațiunea articolului 13.

Rămâne de examinat cazul unui străin care, respins, mai întâi prin o hotărâre în cererea sa de a urmări pe debitorul străin fără reședință în țară, din cauza calității părților, poate mai târziu după ce a obținut naturalizarea, să acționeze pe debitor înaintea aceluiaș tribunal fără ca să i se poată opune locrul judecat asupra competenței. Din acest punct de vedere soco-

angajarea instanței nu poate ridica judecătorului dreptul de a judeca pe care îl avea în momentul plângerei.

Art. 14 „Românul va putea fi tras înaintea unui tribunal român pentru obligațiuni contractate de el în țară străină, chiar cu un străin.

În Italia, regulile privitoare la competența tribunalelor în judecata străinilor sunt prevăzute de articolele 105—107 pr. civ.

1) Alexandresco, op. cit. pag. 366.

2) Weiss, „Droit international privé“, I, pag. 459. Contra Foclix, op. cit. I, pag. 364.

3) Baudry-Lacantinerie, „Code civil“, I, pag. 631, Contra Aubry et Rau, „Code civil“ VIII, pag. 146.

tim că litigiul ce a avut loc când s'a dat hotărârea n'a avut în vedere cesțiunea naturalizării, a unei situațiuni nouă a unuia dintre litigianți ce poate fi pusă în discuție. Naturalizatului invocă astfel un privilegiu isvorit din lege asupra cărui nu s'a pronunțat justiția când s'a obținut prima hotărâre asupra competenței, așa că dreptul său bazat pe faptul naturalizării de a sesiza justiția este întemeiat.

5). Observăm că prin art. 54 al d. dispozițiunilor finale și transitorii a legii din 1924 pentru dobândirea și pierderea naționalității române, s'au abrogat între altele, și art. 14 și 15 din codicele civil cari cuprind măsurile excepționale semnalate în ce privește competența tribunalelor române asupra contestațiunilor dintre români și străini. În adevăr, acest text prescrie: „Se abrogă dispozițiunile articolelor 6—20 inclusiv de sub Cartea I, titlul I, Cap. I și II din Codicele civil român.“

Neapărat că față cu această abrogare a trebuit să cercetăm expunerea de motive a proiectului de lege cât și desbaterile Adunărilor legiuitoare spre a ne lămuri asupra motivelor ce au provocat asemenea măsură. Dar în nici una din ele nu găsim un singur cuvânt care să explice motivul zisei abrogări.

Atât din expunerea de motive cât și din Desbateri se vede că legiuitorii au avut intențiunea de a abroga toate legile, regulamentele, ordonanțele și decisiunile în vigoare în deosebite părți ale țării, contrare dispozițiunilor proiectului; și apoi a legii privitoare la dobândirea și pierderea cetățeniei române, că nu era loc a se ocupa de cesțiunile privitoare la competență și că numai din eroare a cuprins în articolele abrogate ce se refereau la materia ce legiferă și cele două artcoale 13 și 14 din codicele civil, fără a ține seamă că zisele texte, deși alăturate cu cele privitoare la naționalitate, sunt dispozițiuni cu totul speciale referitoare la competența instanțelor române în judecata străinilor.

Și desigur, că dacă ar fi avut intențiunea de a abroga, fie autorul proiectului, fie Adunările legislative ne-ar fi satisfăcut măcar curiositatea de a ne explica motivele determinante.

Această situațiune ce va da loc la noi controverse, ne-a determinat a consacra câte va rânduri în examinarea vechilor dispozițiuni ale articolelor 13 și 14, cu aplicațiune la naturalizare, articole, ca să zicem astfel, înmormântate fără formele cuvenite.

Dimitrie G. Maxim

(Va urma)

Președinte la Curtea de Apel

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția II

Audiența de la 12 Mai 1924

Președinția D-lui Oscar N. Nicolescu, Președinte

Banca Nozionale di credito din Roma cu Isidor Stroe Lupescu.

FALIMENT.—ÎNCETAREA PLĂȚILOR.—DOVADE RELEI CREDINȚE.—MIJLOACE NOUĂ INVOCATE ÎN APEL.—ART. 696 C. COM.

Când în instanța de apel se invoacă motive noi, tinzând a dovedi reaua credință a datornicului, iar Curtea, adoptând pur și simplu considerentele tribunalului, omite a discuta noile mijloace de dovadă, care constituiau un element esențial și determinant pentru soluționarea cazului de încetare a plăților, deciziunea dată e casabilă pentru lipsă de motivare.

No. 924.—Casată decizia Curții de Apel din București secția II No. 19 din 1924, în urma recursului făcut de Banca Națională di credito din Roma în proces cu Isidor Stroe Lupescu. S'au ascultat d-nii avocați Al. Ottulescu și S. Rosenthal din partea recurentei, și d-l avocat I. Al. Vasilescu pentru intimat.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de recurs:

„Omisiune esențială, nemotivare și exces de putere.”

„Curtea de Apel deși constată că am pus concluziuni în sensul celor scrise depuse la dosar, ne respinge apelul pe temeiul considerentelor din sentința Tribunalului, pe care găsim-le juste și întemeiate și le însușește.

„Ori, dinaintea Curții noi am invocat o serie de motive și de acte noi, cu care combăteam constatările Tribunalului și, pe temeiul lor, ceream infirmarea sentinței și declararea d-lui Lupescu în stare de faliment.”

Având în vedere decizia atacată cu recurs, din care rezultă că înaintea Tribunalului, ca primă instanță, recurenta a cerut declararea în stare de faliment a intimatului Isidor Stroe Lupescu, pe motiv de încetare de plăți; că, Tribunalul, întemeindu-se pe faptele și împrejurările aduse în discuțiunea sa, a respins cererea, pe motiv că comerciantul nu se poate socoti că este în încetare de plăți, deoarece neplata unor cambii protestate se datorește refuzului său cu bună credință, iar nu jenei sau neputinței de a plăti.

Că, în contra sentinței Tribunalului, recurenta făcând apel, a adus în susținerea cererii sale, noi mijloace de dovadă și de apreciere, tinzând prin unele din ele, în special prin o hotărâre judecătorească intervenită ulterior, să dărâme însăși bazele, pe care prima instanță își formase convingerea sa asupra bunei credințe a intimatului, în refuzul său de a face plățile.

Considerând că Curtea de Apel a respins apelul recurentei, numai pe temeiul considerațiilor de drept și de fapt ale primei instanțe, fără a discuta

nici unul din mijloacele invocate pentru prima oară înaintea sa.

Considerând că, dacă consta'rea bunei credințe a unui comerciant, în a refuză plata datoriilor ajunse la scadență, este o cestiune de fapt și de apreciere a judecătorilor fondului, nu este mai puțin adevărat că atunci când, după aprecierea primilor judecători, întemeiată pe actele și faptele supuse discuțiunii lor, instanța de apel se găsește în fața unor mijloace de probă noi, invocate tocmai în scopul de a modifica sau suprima însăși temeiurile pe care prima instanță s'a sprijinit în aprecierea sa, aceste noi elemente de dovadă, oricare ar fi valoarea sau greutatea lor probantă, trebuiesc cercetate și discutate de instanța de apel, fie chiar și într'un mod sumar, dânsa urmând a-și face convingerea din complexul probelor ce i se prezintă și a motiva față cu toate aceste probe, existența bunei sau rele, credințe în refuzul de plată, căci constatarea acestei împrejurări nu este o cestiune de fapt secundară, ci constituie un element esențial și determinant în soluționarea cazurilor prevăzute de art. 696 cod. comercial;

Că, astfel fiind și întrucât, în speță, Curtea de Apel nu a ținut seamă de aceste principii și a omis a discuta, față cu noile mijloace de dovadă, existența sau neexistența bunei credințe, mărgininu-se a adopta pur și simplu considerentele Tribunalului, prin aceasta a săvârșit un vădit exces de putere și a dat o deciziune nemotivată.

Pentru aceste motive, casează.

Secția III

Audiența dela 11 Iunie 1924

Președinția D-lui Victor Râmniceanu, Prim-Președinte

Mihail Poncet cu Statul

EXPROPRIERE PENTRU UTILITATE NAȚIONALĂ ÎN BAZA LEGEI AGRARE.—DECIZIUNI.—ATACAREA LOR CU RECURS.—COMPETENȚA SECȚIUNEI A III-A ÎN ALTEI CURȚI.—ART. 5 § 3 LIT. C. DIN LEGEA CURTEI DE CASAȚIE.

Dacă prin art. 5 § 3 lit. c. din legea Curții de Cassație, se artibue secțiunii a III-a competența de a judeca recursurile în materie de expropriere pentru cauză de utilitate publică, aceasta competență nu poate fi întinsă și la recursurile îndreptate în contra unei deciziuni referitoare la exproprierea de moșii pentru cauză de utilitate națională, asemenea recursuri urmând a fi judecate de secțiunea I-a care are plenitudinea de jurisdicție în materie civilă.

No. 1189.—Declină competența, după divergență, de a judeca recursul făcut de Mihail Poncet contra deciziei No. 630/923 a Comisiunii centrale de judecată dupe lângă Cassa noastră.

S'au ascultat: d-l Procuror General I. N. Stambulescu în susținerea incidentului de incompetență a acestei secțiuni și d-nii avocați Vladimir de Herța și S. Rosental în combateri.

Curtea deliderând,

Având în vedere că acest recurs este îndreptat contra unei decizii referitoare la exproprierea de moșii pentru cauză de utilitate națională.

Considerând că recursurile în casație contra deciziunilor pronanțate în această materie nu sunt date în competența secțiunii a III-a nici prin legea organică a Curții de Casație nici prin vr'o altă lege specială.

Considerând că dacă, prin art. 5 par. 3 lit. c., legea Curții de Casație, se atribuie secțiunii a III-a competența de a judeca recursurile în materie de expropriere pentru cauză de utilitate publică, această competență — de strictă interpretare — nu poate fi extinsă pe cale de analogie și în materie de expropriație de moșii, după legile agrare, de oarece caracterul, scopul precum și sistemele de procedură a celor două feluri de expropriere sunt cu totul deosebite, iar legea Curții de Casație nu dă în competența secțiunii a III-a — după cum arată în mod formal prin textul mai sus citat — de cât recursurile în materie de expropriație pentru cauză de utilitate publică, vizând evident exproprierea cari fac obiectul legii speciale în această materie, iar nu și exproprierea de natura acelor care fac obiectul recursurului de față.

Că, întrucât excepțiunea de necompetență din cauza materiei, cum este în speță, are caracterul unei excepțiuni de ordine publice, putând ca atare, să fie propusă și discutată în orice stare a procesului, ea se poate ridica și înaintea completului Curții de Casație prevăzut pentru judecarea divergențelor, de oarece prin formarea acestui complet Curtea nu se desesizează de afacere, ce se constituie pur și simplu pentru tranșarea divergenței.

Că dar această secțiune urmează a-și declina competența și a trimite afacerea în judecata secțiunii I-a, care, ei se constituie pur și simplu pentru tranșarea. Pentru aceste motive, declină competența.

TRIBUNALUL ILFOV S. I comercială

Audiența de la 22 Februarie 1924

Președenția D-lui Siliu Rădulescu, Judecător de ședință

B. Haimovici cu B. E. Lykiardopulos

POPRIRE.— CAUȚIUNE.— CUANTUMULUI RI.— SUMA ARĂTATĂ ÎN ACȚIUNE.— ART. 455 AL. B PR. CIVILĂ.

Când prin art. 455 al. b din procedura civilă, se dispune că creditorii cari n'au act scris, pentru a obține poprirea, sunt îndatorați ca odată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii, să dea și o cauțiune de jumătate din valoarea reclamației, legiuitorul a înțeles valoarea sumei la care se ridică quantumul creanței reclamantului arătat prin acțiunea principală, chiar dacă s'ar fi cerut poprirea până la concurența unei sume inferioare acestui quantum.

No. 144.— Admisă contestația făcută de B. Haimovici contra ordonanței de poprire cu No. 1214 din 2 Februarie 1924 în proces cu B. E. Lykiardopulos.

S'au ascultat d-nii avocații M. Androniu pentru contestator și Ed. Mirto pentru intimat.

Tribunalul,

Având în vedere contestațiunea făcută de B. Haimovici prin petiție înreg. la 5841 din 8 Februarie 1924 contra ordonanței de poprire a acestui Tribunal cu No. 1214 din 2 Februarie 1924 și a executării ei în fapt prin procesul-verbal dresat de purtării acestui tribunal la 4 Februarie 1924 prin care s'a dispus și înființat poprire în mâna băncii Marmorosch Blanc & Co. în urma cererii intimatului B. E. Lykiardopulos, pentru ori ce sume de bani ce ar avea de incasat contestatorul până la concurența sumei de 3.300.000 lei.

Având în vedere contestațiile făcute de acelaș B. Haimovici prin petițiile înreg. la No. 5840, 5839 și 5837 din 8 Februarie 1924 în contra ordonanțelor de poprire ale acestui tribunal cu No. 1212, 1211, 1213 și 1210 din 2 Februarie 1924 și a executării în fapt a acestor ordonanțe prin procesele-verbale dresate de portării acestui tribunal la 4 Februarie 1924 prin care s'a dispus și înființat poprire în mâna Băncii Lombard și de Devize, Băncii Fortuna, soc. anon. pentru industria și comerțul petrolului „Cometa“, Băncii generale a Țării Românești în urma cererii aceluiaș B. E. Lykiardopulos pentru ori-ce sume de bani ce ar avea de incasat contestatorul până la concurența sumei de 3.300.000 lei.

Având în vedere că, în urma cererii făcută de contestator în instanță, s'au conexat toate aceste contestațiuni la contestațiunea făcută prin petițiunea înreg. la No. 5841 pentru motivul că toate aceste contestațiuni sunt făcute având identitate de părți, de obiect și de cauză.

N. R.

1) Secțiunea I-a Inaltei Curți unde afacerea a fost trimisă spre judecare, declinându-și și dânsa competența, chestiunea se află pendinte Secțiunilor-Unite.

Având în vedere că aceste contestațiuni sunt motivate din două puncte de vedere și anume:

1) Conform disp. art. 455 pr. civ. pentru a putea obține înființarea unei poprii, creditorul care nu are act scris este obligat a depune o cauciune de jumătate din suma reclamată prin acțiunea principală și când, după cum s'a întâmplat în speță, creditorul depune numai o cauciune de jumătate din suma arătată prin cererea de poprire, care în speță era mai mică de cât suma cerută prin acțiunea principală, se eludează dispozițiunile legii și în consecință o poprire ordonată în atare condițiuni urmează a fi anulată.

2) În speță, reclamantul a depus o cauciune care fusese depusă pentru obținerea unei poprii anterioare care a fost ordonată de Tribunal și formează obiectul dos. No. 176 a. c. și a fost anulată de acelaș Tribunal prin sentința No. 47 a. c. ca fiind ilegală, iar această cauciune se găsește astăzi afectată a servi la despăgubirea daunelor suferite de contestator prin această poprire, deci nu mai poate servi pentru cauciunea înființării unei alte poprii, în consecință poprirea ordonată în atare condițiuni urmează a fi anulată.

Având în vedere că urmează ca Tribunalul să examineze aceste două obiecțiuni invocate de contestatori în susținerea contestației sale.

Având în vedere că, în speță, se constată că numitul Basile E. Lykiardopulos, a intentat acțiunea în fața Tribunalului Ilfov s. I com. în contra contestatorului B. Haimovici cerând de la acesta plata sumei de lei 4.150.000 cu procente de 18% anual și speze, acțiune care formează obiectul dos. 145/924

Având în vedere că acelaș Basile E. Lykiardopulos în baza acțiunii de mai sus intentată în contra contestatorului, cere să se înființeze poprire în mâna băncilor și societăților mai sus menționate pentru ori ce sume ar avea de primit contestatorul până la concurența sumei de 3.300.000 lei depunând și o garanție de 1.250.000 lei la Casa de Depuneri și Consemnațiuni cu recipisa No. 32384/32722 din a. c.

Considerând că în baza dispozițiilor art. 455 proc. civ. creditorul pe baza de titluri executorii, în baza unei creanțe constatate prin act scris neautentic și chiar pe baza unei simple creanțe necontestată prin act scris, are posibilitatea să facă o cerere de poprire.

Considerând, însă, că condițiunile în care se face o astfel de cerere variază și nu sunt aceleași în aceste trei cazuri menționate.

Considerând că, în ultimul din aceste trei cazuri, adică atunci când se face o cerere de poprire de către un creditor care nu posedă act scris, acesta este obligat în acelaș timp cu cererea de poprire și

dovada intentării acțiunii, să depună o cauciune de jumătate din valoarea reclamațiunii sale.

Considerând că, conform disp. art. 457 pr. civ. în cererea de poprire este necesar a se arăta cauza pe baza căreia se face poprirea.

Prin această măsură legiuitorul a voit să oprească abuzurile și vexațiunile la care ar fi putut da naștere preținși creditorii, de oarece prin cunoașterea cauzei, atât debitorul cum și ori ce altă persoană interesată are posibilitatea a-și formula opunerile sale în contra cererii de validare.

Considerând că legiuitorul obligă pe creditor să precezeze arătând quantumul creanței în baza căreia se cere poprirea, pentru că astfel debitorul plătind să înceteze poprirea sau terțiul poprit să plătească cu consimțământul debitorului, sau dacă acesta din urmă contestă creanța, să depună suma poprită cu afectatiunea specială.

Considerând că astfel fiind, creditorul care nu are titlu va fi obligat să precizeze cauza, adică raportul juridic în baza căruia întemeiază cererea de poprire și să precizeze asemenea arătând quantumul sumei la care se ridică creanța.

În consecință, un astfel de creditor făcând dovada intentării acțiunii, prin aceasta va arăta raportul juridic, adică cauza, și precizând suma la care se ridică quantumul creanței sale, va fi supus la cauciunea cerută de art. 455 pr. civ. care va fi deci de jumătate din quantumul acestei creanțe arătată prin acțiunea principală.

Considerând că astfel fiind, nu se va putea nici o dată admite o cerere de poprire care necesitând depunerea unei cauciuni din partea creditorului care a făcut cererea, acesta va depune o cauciune mai mică decât jumătate din valoarea reclamațiunii sale, adică din valoarea sumei la care se ridică quantumul creanței sale arătat prin acțiunea principală, chiar dacă s'ar fi cerut poprirea până la concurența unei sume inferioare acestui quantum.

Considerând că prin procesul-verbal de poprire se produce un efect în privința creanței și anume aceasta devine indisponibilă în mâna debitorului.

Considerând că această indisponibilitate este totală chiar dacă poprirea s'ar fi efectuat pentru o sumă mai mică și creanța ar fi cu mult mai importantă, de oarece legiuitorul cerând prin art. 455 și 457 pr. civ. arătarea sumei la care se ridică quantumul creanței, a avut ca scop tocmai în vederea acestei indisponibilități totale să arate astfel debitorului suma care necesită a o plăti pentru a face să înceteze poprirea efectuată.

În consecință, în ce privește cauciunea, nu poate fi îndoială că s'a avut în vedere suma indicată în acțiunea principală.

Considerând că deci nu poate fi de asemenea admisibilă o cerere de poprire pe bază de cauciune, în care s'ar cere poprirea până la concurența unui cuantum inferior sumei arătate prin acțiunea principală.

Astfel fiind, ca o consecință a considerentelor mai sus expuse, rezultă că cererile de poprire făcute în speță de Basile E. Lykiardopulos și atacate astăzi prin contestații de către B. Haimovici, sunt contrarii dispozițiilor precise ale codului nostru de procedură civilă, deci popririle ordonate în cauză sunt ilegale pentru motivul că prin acțiunea principală cuantumul creanței se ridică la suma de 4.150.000 lei, prin cererile de poprire s'a cerut înființarea de poprire până la concurența sumei de 3.300.000 lei și cauciunea depusă în cauză a fost de jumătate din suma arătată în cererea de poprire, în loc să fie de jumătate din cuantumul cererei principale cât ar fi necesitat a fi depusă.

Considerând că, în ce privește al doilea motiv de contestațiune, devine inutil de a mai fi discutat în speță de oarece primul motiv pe care se bazează contestatorul B. Haimovici în contestațiunea de față este perfect întemeiat.

Considerând că, astfel fiind, în speță, urmează ca Tribunalul să admită contestațiunile intentate de B. Haimovici pentru motivele mai sus expuse.

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude-supleant R. Mărgăritescu, aduce contestațiile.

Semnați: *S. Rădulescu, R. Mărgăritescu*

TRIBUNALUL BUZAU, Secția II.

Audiența de la 8 Iulie 1924

Președenție D-lul Const. I. Ionescu, judecător de ședință

Maria Tudor Gociu, în calitate de tutoare, cu Gheorghe Aldea Gociu.

SUCCESIUNE.—NEDEMNUL.—EXCLUDERE DE LA SUCCESIUNE.—ART. 655 AL. I C. CIVIL.

SUCCESIUNE.—COPIII NEDEMNULUI.—VENIREA LOT LA SUCCESIUNE.—DREPT PROPRIU.—CONSECINȚE.—ART. 658 C. CIVIL.

1. Potrivit dispozițiilor art. 655 al. I c. civ. este nedemn de a succede și exclus de la succesiune, condamnatul pentru că a omorât sau a încercat să omoare pe defunct; și această excludere de la succesiune are loc de drept, din moment ce există o hotărâre condemnatorie pentru omor, fără a mai fi nevoie de o nouă hotărâre care să pronunțe nedemnitățile și excluderea de la succesiune.

2. Potrivit art. 658 c. civil, copiii nedemnului venind la succesiune în virtutea dreptului lor propriu, iar nu prin reprezentare, urmează că ei sunt excluși de la succesiune de moștenitorii ce fac parte dintr'un grad superior lor, și cu cari ar fi venit să concure la succesiune prin repre-

zentanță, dacă autorul lor nu ar fi fost deciarat de lege nedemn de a succede.

No. 271/924.— Admis finele de neprimire ridicat de pârâții Gheorghe Aldea Gociu și alții, iar ca consecință s'a respins ca nefundată acțiunea atentată de Maria Tudor Gociu în calitate de tutoare legală a minorilor săi copii.

S'au ascultat D-nii avocați Justin Stănescu din partea pârâților în dezvoltarea finelui de neprimire și G. Pleniceanu din partea reclamantei în combateri.

Tribunalul,

Asupra acțiunii de partaj intentată prin petiția înreg. la No. 14613 din 15 Octombrie 1920 de Maria Tudor Gociu, în calitate de tutoare legală a minorilor săi copii Maria și Dumitru, în contra lor Gheorghe Aldea Gociu, Dumitru Aldea Gociu, Ion Aldea Gociu, fiii ai defunctului Aldea David Gociu și Dumitru Ion Satu în calitate de tutore legală a minorului Silvestru rămas pe urma defunctei sale soții Maria născută Gociu, pentru ca față cu ei să se declare esirea din indiviziune și împărțirea în cinci părți egale a averii rămase pe urma defunctului lor tată și bunic Aldea David Gociu;

Având în vedere concluziunile puse de părți și de reprezentantul Ministerului Public prin D-l Avocat V. Antonescu în instanță, cum și actele dela dosar;

Având în vedere că pârâții în această acțiune de partaj prin apărătorul lor D-l Justiț Stănescu au opus un fine de reprimire și anume că minorii rămași pe urma lui Tudor Aldea Gociu și reprezentați azi prin tutoarea legală Maria T. Gociu nu au calitate la succesiunea defunctului lor bunic Aldea David Gociu a cărui avere se cere să fie partajată întrucât din actele dela dosar se constată că Aldea David Gociu a fost omorât de fiul său Tudor Aldea Gociu — tatăl minorilor — care de asemenea a încetat din viață în urma aceluia pe care l-a ucis, în timpul când își executa pedeapsa, — penitenciarul Tg. Ocna — la care fusese condamnat — muncă și linică pe viață —, că în conformitate cu art. 655 c. civ. Tudor Aldea Gociu fiind exclus dela succesiunea tatălui său Aldea D. Gociu, ca nedemn nu a putut să transmită nimic din succesiunea acestuia copiilor săi pentru că nici el nu moștenise nimic;

Având în vedere că la acest fine de neprimire tutoarea legală Maria T. Gociu prin D-l Avocat G. Pleniceanu obiectează că nu poate fi vorba de aplicațiunea art. 655 c. civ. atâta timp cât nu se face dovada că s'a dat o hotărâre judecătorească prin care să se fi pronunțat nedemnitățile lui Tudor Gociu, hotărâre care să fi rămas definitivă, că în lipsa acestei dovezi și în virtutea art. 658 c. civ. copiii defunctului Tudor Gociu vin la succesiunea bunicului lor Aldea D. Gociu prin reprezentare întrucât ei nu se pot face vinovați de greșeala tatălui lor;

Considerând că, în ce privește nedemnitățile, textul codului civil prin art. 655 este destul de clar și hotărâtor când spune că : „Sunt nedemni de a succede și prin urmare excluși dela succesiune :

„1. Condamnatul pentru că a omorât sau a încercat să omoare pe lefunct ;

2. „Acela care . . . .“ fără să ceară altă condițiune de cât aceea de a exista o condamnatiune penală ;

Considerând că dacă Tudor Gociu a fost condamnat ca omorător al tatălui său Aldea David Gociu atunci desigur el va fi considerat nedemn deplin drept în virtutea legii, pentru că nedemnitățile există *ipso jure* prin art. 655 c. civ. și nu mai este nevoie de o hotărâre judecătorească care să pronunțe nedemnitățile, căci ar fi să se ceară o formalitate de prisos pentru că atâtea timp cât există o hotărâre penală de condamnatiune pentru omor — singura condițiune — nedemnitățile opereză de drept în virtutea legii.

A subordona efectele art. 655 c. civ. existenței unei hotărâri judecătorești definitive în care să se fi pronunțat nedemnitățile și a se spune că pe calea unei contestațiuni sau sub forma prezentului fine de neprimire la acțiunea de partaj nu se poate opune nedemnitățile prevăzute de lege, ar însemna a se înlătura dispozițiunile clare ale legii cari au avut la bază prezumțiunea de exeredare pe care cel omorât ar fi făcut-o dacă ar fi trăit, în afară de o considerațiune de ordin moral pe care legiuitorul a avut-o în vedere că cel care s'a pomit în contra vieții cuiva nu merită să se bucure de întreg sau o parte din patrimoniul rămas pe urma celui care l-a omorât sau cercat să-l omoare.

Că odată stabilit că nedemnitățile există deplin drept prin lege, rămâne a se vedea : copii nedemnului încetat din viață în urma lui decujus vin ei la succesiunea celui omorât și în virtutea căror drepturi ?

Considerând că în această privință art. 658 c. civ. iarăși precizează :

„Copii nedemnului fiind la succesiune, în virtutea dreptului lor propriu, fără ajutorul reprezentațiunii, „nu sunt îndepărtați pentru greșeala tatălui lor ; acesta „însă nu poate nici într'un caz, reclama uzufructul bunurilor succesiunii pe care legea îl acordă tatălui și „mamelor asupra bunurilor copiilor lor“;

Considerând că din cuprinsul acestei articole se desprind destul de clar trei consecințe :

1) Copii nedemnului nu sunt excluși dela succesiune prin greșeala părintelui lor.

2) Ei vin la succesiune numai în virtutea dreptului lor propriu iar nu și prin reprezentarea părintelui lor care fiind declarat nedem este exclus dela moștenire și neavând nici un drept nu poate să transmită nimic la moartea sa, și

3) Când copiii nedemnului vin la succesiune în virtutea dreptului lor propriu în locul părintelui exclus ca nedemn, acest părinte nu are nici odată folosința legală a bunurilor ce compune averea acestor copii, deși are exercițiul puterii părintești.

Considerând dar că aceasta fiind situațiunea, în speță au ei sau nu calitatea de a succede ?

Având în vedere că pârâții din acțiunea prezentă de partaj sunt față de decujus într'un grad de succesiune superior față de acela al minorilor care se găsesc într'un grad inferior, pentru că primii sunt fii de ai lui decujus iar cei din urmă sunt nepoții acestuia.

Că, prin urmare, față de succesiune minorii fiind în concurs cu niște moștenitori ce fac parte dintr'un grad superior, gradului din care ei fac parte, ei sunt excluși de aceștia dela succesiune și nu pot veni la moștenire nici în virtutea propriului lor drept, nici prin ajutorul reprezentațiunii după cum s'a arătat mai sus.

Că așa fiind, finele de neprimire devenind întemeiat urmează să fie admis și prin consecință acțiunea de partaj intențată să fie respinsă, iar asupra cheltuelilor de judecată cerute de pârâții, Tribunalul apreciind la fixeză la suma de 500 lei.

Pentru aceste motive, redactate de D-1 Judecător de ședință Const. I. Ionescu, și în neunire cu concluziunile reprezentantului Ministerului Public, admite finele de neprimire.

Semnați : Const. I. Ionescu, Mîrcea Bobeș.

† GEORGE N. BAGDAT

Fostul prim-președinte al Curții de Casație, George N. Bagdat, a încetat din viață, Duminică 19 Octombrie, în etate de 75 de ani.

Intrat în magistratură la 1873 îndată după întorcerea sa din Paris unde și-a făcut studiile juridice, a debutat ca supleant la trib. Prahova și a străbătut toate gradele erarhiei, ca judecător și președinte la trib. Ilfov, în 1877, procuror, consilier și președinte la Curtea de apel din București, în 1895, apoi consilier la Curtea de Casație în 1899, și în fine prim-președinte al Inaltei Curți în 1909, ultima treaptă la care s'a ridicat prin meritele și însușirile lui judecătorești.

În Noembrie 1917 atingând limita de vârstă, a trebuit să se retragă din înalta demnitate pe care a ocupat-o timp de aproape 8 ani.

După noua constituție, foștii prim-președinți ai Casației fac parte dintre senatorii de drept. George Bagdat a murit cu regretul că nu-și a putut ocupa locul ce-i era destinat în compunerea Matarului corp.

El repausează acum în locul de veșnică odihnă, după o muncă închinată o viață întreagă pentru dreptate și legalitate.